

Zaaknr. : 18.ZK05847

Kenmerk : 18IT053097

Barcode :

Verslag van de vergadering van het algemeen bestuur van Waterschap Brabantse Delta d.d. 31 oktober 2018 om 19.30 uur te Breda, kapel, Bouvigne

Aanwezig:

De voorzitter: K J. de Vet

De leden: J. van der Aa, M.J.C.M. Arts, W.J.H. de Boer, W. Bonthuis, J. van Dam, C.B.M.E. Franssen, M.G.M. Gosens, J.J.M. van der Heijden, C.A.M. de Jong, J.J. Kocx, W.W.J.F. de Koning-Bogers, H. Knook, C.A.M. Korst-Dingemans, C.C.F. Mureau, G.G. de Neve, F.C.J. van Noord, P.H.T. Raedts, Th. Schots, H.C.A.M. Schouwenaars, J.A.M. Slenders, C.A.G. Sneep, W. Spierings, J.P.W.A.A.M. Taks, M.C. Velthoen, J-P. Verroen, A.A.F.M. Wijnen

Afwegig met kennisgeving: K. van den Berg, L.H. van der Kallen, J.A.P.G. Verhulst, J.J.M. Voets

De (wnd.) secretaris-directeur: A. Meuleman

Notulist: H. Mutsaerts van Het Notuleercentrum

1. Opening en mededelingen

De voorzitter: Dames en heren, allemaal van harte welkom bij deze openbare algemene bestuursvergadering. Na de openbare vergadering hebben wij een besloten gesprek om u bij te praten over de problematiek van de Roode Vaart in Zevenbergen. Dat doen wij in beslotenheid gelet op het financiële en juridische belang van het waterschap. Voor vanavond hebben zich afgemeld de leden Van der Kallen, Voets en Verhulst. Mw. Karen van den Berg komt later. Mijn collega Peter Glas is benoemd tot Deltacommissaris. Het is mooi om een Brabantse Deltacommissaris te hebben vanuit ons gebied. Wij zullen hem mede namens het algemeen bestuur feliciteren en zaterdag een bloemetje brengen, want dat is hartelijk en het is ook belangrijk om de contacten met de Deltacommissaris warm te houden. Wij hebben altijd meer dijken dan in De Dommel, zeg ik maar even binnenskamers.

2. Spreekrecht

De voorzitter: Er hebben zich geen sprekers aangemeld.

3. Hoofdpunten voor deze vergadering

3.a.Hoofdpunten voor deze vergadering (informerend)

3.a.1. Inzet jeugddijkgraaf Steg Snelders

De voorzitter: De jeugdbestuurder Steg Snelders krijgt zo meteen het woord. Daarna krijgen wij een korte presentatie over het instrumentarium van het vastgoedbeleid waar Jan-Willem Thijs en Sharon Schopenhauer het woord zullen voeren. Daarna krijgen de drie bestuurders die zich bezighouden met het overdrachtsdossier, de vloer en dan gaan wij de besluitvorming van de agenda doen. Ik geef het woord aan Steg maar ik spreek eerst mijn waardering uit voor hoe hij iedere keer voor ons waterschap staat, maar daar komen wij op terug.

De heer Snelders: Ik zal vandaag kort een paar punten doornemen. Ik ga vertellen wat ik de afgelopen drieënhalve jaar als jeugdbestuurder allemaal heb gedaan voor ons waterschap, ik zal kort vertellen hoe ik mezelf in deze korte periode heb ontwikkeld en dan wil ik afsluiten met wat er allemaal beter zou kunnen voor mijn mogelijke opvolger. Wat heb ik gedaan? De meesten van jullie zullen het ongetwijfeld weten, maar ik zal het kort even herhalen. Het jeugdwaterschap bestaat uit twee delen, de nationale activiteiten met de Unie van Waterschappen waar je als jeugdbestuurders van de waterschappen met elkaar dingen organiseert, en je hebt de regionale activiteiten waarin je namens Waterschap Brabantse Delta actief bent in het eigen rayon. Ik ben voor mijn doen best actief in ons eigen rayon. Je zult mij zien op watermarkten waar ik bij het kraampje van het waterschap sta en in gesprek ga met de mensen die erlangs lopen. Op zo'n manier kom ik in gesprek met de mensen en het is altijd leuk dat mensen eerst kijken van, er staat een kind achter het kraampje, maar als je met hen in gesprek gaat, dan komen ze tot de conclusie dat je ook iets te vertellen

hebt en dat je van elkaar kunt leren. Dat is een leuke wisselwerking met een verrassingseffect. Dat verrassingseffect heb je ook in de gastlessen die ik geef op middelbare scholen. Bij het Marklandcollege zijn wij bezig geweest met een project waar kinderen zelf moesten nadenken over een oplossing voor een waterprobleem, daar zelf een technisch ontwerp voor moesten maken en dat zelf aan mij en de toenmalige locodijkgraaf Hub Hieltjes moesten presenteren. Daarna kwam er ook een presentatie van ons waarbij wij achteraf in gesprek gingen met leerlingen die zichzelf hadden verdiept in wat het waterschap allemaal deed. Dat was wat ons betreft een geschikte manier om leerlingen op een waterbewust niveau te krijgen, wat het doel van het jeugdwaterschap is. Ik ben ook vrij actief geweest met het maken van filmpjes, waarin wordt uitgelegd wat de taken van het jeugdwaterschap zijn of aankondigingen voor de Week van Ons Water. Laatst heb ik een filmpje met Kees-Jan opgenomen, dat ik tussendoor zal laten zien. (*filmpje*) Natuurlijk blijven we niet alleen binnen ons gebied, maar wij proberen voorbij ons rayon de boodschap uit te dragen. Daarvoor hebben wij het nationale jeugdwaterschap en daarmee organiseren wij meerdere activiteiten waarin wij onze visie uitdragen over hoe wij denken zoveel mogelijk jongeren te kunnen bereiken. Een van de voorbeelden is het organiseren van debatten. Wij kunnen alles vertellen over het waterschap en hoe alles werkt, maar dat onthouden ze toch niet. Ze krijgen iedere dag op school al veel informatie te verwerken en er blijft maar een klein deel hangen. Door de kinderen zich te laten verdiepen in het water en zichzelf meester te laten maken van het onderwijs en van het onderwerp door het organiseren van debatten over water, blijft de informatie beter hangen. Wij nodigen meerdere middelbare scholen uit en geven ze waterstellingen mee die ze zo goed mogelijk moeten voorbereiden. Hierdoor verdiepen de kinderen zich helemaal in het onderwerp en leren ze de haarfijne details van het onderwerp omdat ze daarmee het verschil in het debat kunnen maken. Op deze manier kunnen we een hele grote doelgroep op een simpele manier bereiken. Een andere voorbeeld voor de wat jongere kinderen, is battle of the beach. Het jeugdwaterschap helpt bij het organiseren hiervan. Dat is een prachtig initiatief, waarbij wij op het strand vakken van zand uitzetten, basisscholen uitnodigen en vlaggetjes geven met de opdracht, over twee uur is het eb, bouw een zandkasteel en zorg dat je vlaggetje zo lang mogelijk overeind blijft staan. Het vlaggetje dat het langst blijft staan, wint de prijs. Afgelopen jaren deden er 47 teams van 12 kinderen mee en dan heb je een hele grote groep van kinderen die er op speelse wijze achter komen hoe ze het best het water bij het vlaggetje vandaan kunnen houden. Dat is niet direct gelinkt aan het waterschap, maar ze worden wel bewust van hoe het water kan worden tegengehouden en of dat op meer manieren kan dan alleen door een hoge muur, want die hoge muur gaat op een gegeven moment kapot door het water. Als jeugdwaterschap zijn wij daar ontzettend druk mee en wij proberen zo vaak mogelijk het jasje van jeugdbestuurder aan te trekken en kinderen zoveel mogelijk bij te brengen. Een mooi voorbeeld daarvan was vandaag. Ik was op excursie met mijn klas naar Velp. Daar kregen wij een college op de hogeschool over watermanagement. Zodra de gastdocent te horen kreeg dat ik bij het waterschap werkte, mocht ik spontaan een kwartier lang spreken over wat er allemaal gebeurt en hoe mijn visie daarop was. Op dat soort momenten ben ik er trots op om jeugdbestuurder te zijn, want dan merk ik dat ik de afgelopen jaren heel veel heb geleerd. Mijn ontwikkeling. Van jongetje tot jongeman. In maart 2015 werd ik geïntroduceerd als jeugdbestuurder. Voor mij is dat al een hele tijd geleden. Ik was 13 jaar en was ik 1.43 m lang, ik moest nog de baard in de keel krijgen, ik had nog een hoge piepstem, maar ik was wel heel enthousiast. Door de jaren heen heb ik heel veel geleerd. Ik heb mezelf ontwikkeld als persoon in hoe ik moet spreken en presenteren, ik heb mijn kennis vergroot en heb kunnen netwerken en ik vind het mooi dat het waterschap mij de kans heeft gegeven om uit te groeien tot een jongeman en tot iemand die een verschil kan maken. Alles blijft relatief, maar alle kleine beetjes helpen en dat vind ik heel fijn om te zien. Mijn persoonlijke hoogtepunt was toen ik jeugddijkgraaf werd. De jeugddijkgraaf is de voorzitter van alle jeugdbestuurders bij elkaar, want ieder waterschap heeft een eigen jeugdbestuurder. Samen zijn wij het nationaal jeugdwaterschap en ook wij hebben een voorzitter en die noemen wij jeugddijkgraaf. In 2017-2018 had ik de eer om jeugddijkgraaf te zijn. Je ziet mij op de rechterfoto samen met Hub Hieltjes, toen nog locodijkgraaf. Helaas is die fase ook weer voorbij, want ik ben maar voor een jaar jeugddijkgraaf, ik mag helaas niet herkozen worden. Begin dit jaar heb ik mijn stokje overgedragen aan Anna Spijkervet, zij komt uit het noorden. Zij is een ontzettend enthousiaste meid en ik ben weer jeugdbestuurder geworden. Als gevolg daarvan ben ik langzaam bezig met het afbouwen van mijn traject als jeugdbestuurder. Je bent immers niet altijd jeugdig. Je kunt van geest wel jeugdig blijven, maar ook ik word steeds ouder, hoe gek dat ook klinkt om te zeggen in dit gezelschap. Ik ben gewoon scholier, ben pas 17 jaar oud en zit dit jaar in mijn examenjaar. Het is niet mijn hoofdwerk, ik doe er heel veel dingen naast en mijn ouders vinden school toch ook best belangrijk, dus dat moet ik ook halen. Dat brengt mij bij het volgende punt, het driemanschap. De jeugdbestuurder heeft meerdere taken, het regionale en nationale bestuur en je eigen ontwikkeling. Om dat allemaal in je eentje te doen, is best veel. Daarom heb ik een voorstel dat nog moet worden uitgewerkt, maar dat wil ik wel vast kort toelichten. Ik ben jeugdbestuurder voor een aantal jaren en daarna wordt een opvolger gekozen die mijn stokje overneemt. Ik heb gemerkt dat het ongeveer een jaar duurt voordat je ingewerkt bent bij het jeugdwaterschap. Ik kwam erbij en ik had helemaal geen verstand van wat het waterschap deed of van wat mogelijk was en voordat je een beetje weet wat mogelijk is en welke invloeden je hebt, dan is er al bijna een jaar voorbij. De meeste jeugdbestuurders hebben dan nog maar een jaar over en dat vinden wij zonde, want het is massale kapitaalvernietiging. Dit zou betekenen dat mijn vier jaar kennis van jeugdwaterschap in een keer weg zou zijn. Daarom willen wij als Waterschap Brabantse Delta toe naar een systeem met drie jeugdbestuurders, een jeugddijkgraaf, dat is degene die de nationale

bijeenkomsten en activiteiten doet, een adviseur, dat is degene die de vorige keer jeugddijkgraaf was. Ik zou niet meer actief betrokken zijn bij activiteiten, maar gewoon aanblijven als adviseur om degene die er nu zit te helpen, en degene op de hoogte te stellen van wat er allemaal wel kan en wat niet. En als laatste een hoogheemraad die de regionale taken op zich neemt, een wat jonger persoon die rustig kan worden ingewerkt en op langere termijn de jeugddijkgraaf kan worden en de nationale taken op zich kan nemen, zodat hij al kennis heeft van het waterschap en het maximale uit zijn periode als jeugddijkgraaf kan halen. Op deze manier hopen wij de kennis beter binnen het waterschap te behouden, waardoor het jeugdwaterschap kan blijven groeien als organisatie en qua kennis, in plaats van iedere keer weer opnieuw beginnen met dezelfde dingen. Dit was in het kort mijn presentatie. Als er nog vragen zijn, dan is daar nu de mogelijkheid voor.

De voorzitter: Misschien is het leuk om wat reacties te krijgen op het voorstel van Steg voor een driemanschap.

Mevrouw De Koning: Een leuke presentatie, ik heb een beter inzicht gekregen. Ik heb je filmpjes altijd gevolgd, heel inspirerend. Bij het laatste stukje wat je vertelde over het driemanschap, betekent dat dat je er in maart 2015 helemaal alleen voor stond?

De heer Snelders: Ik werd in maart 2015 aangesteld met een begeleider van het waterschap die alles doet wat hij kan. Ik kreeg meeloopdagen, uitleg over wat het waterschap allemaal doet, maar je merkt op zo'n moment dat je de enige bent van jouw leeftijd in een grote organisatie met allemaal volwassenen die precies weten wat ze doen en dat is zeker in het begin toch best spannend, want je kent je eigen plaats nog niet zo goed. Ik denk dat het handig is om iemand te hebben, een jeugdiger iemand, die jou in het begin begeleidt en vertelt wat wel en niet kan.

Mevrouw De Koning: Betekent het ook dat jouw voorganger niets heeft overgedragen wat je nu adviseert om dat wel te doen?

De heer Snelders: Ja. Mijn voorganger is weggegaan toen ik ben aangesteld en die heb ik nooit meer gezien. Ik wil graag meer betekenen voor mijn opvolger als dat hij voor mij heeft betekend in de zin van, je kunt meer hulp zijn dan je was.

Mevrouw De Koning: Even out of the box denken, met de drie personen die je nu benoemt, denk je dat het gewaarborgd is voor de toekomst of denk je stiekem, misschien hebben wij echt een soort van jeugdraad hier ook nodig om meerdere kandidaten te kunnen krijgen in de toekomst.

De heer Snelders: Begrijp ik dat u naar meer dan drie personen toe wilt?

Mevrouw De Koning: Precies, dat je denkt aan een soort bestuur voor de jeugd.

De heer Snelders: Ik denk dat dat voor de langere termijn een nog betere oplossing is, maar drie man kunnen de overdracht van kennis en mogelijkheden goed waarborgen. Nationaal kun je sowieso maar een persoon aanleveren op basis van de regeling van de Unie van Waterschappen. Op dit moment zijn er voor zover ik weet, niet genoeg regionale activiteiten om een groter jeugdbestuur bezig te houden. Ik denk niet dat dat rendabel zou zijn. Je hebt met drie mensen genoeg om de taken te verdelen.

Mevrouw Franssen: Dank voor je leuke presentatie, Steg en voor je inzet in de afgelopen tijd. Ik moet je de groeten doen van Hub Hieltjes die ik een tijdje geleden ben tegengekomen. Het is een goed idee van jou, want het is jammer als zo'n jonge dijkgraaf iedere keer opnieuw moet beginnen, want dat gevoel had jij heel erg toen je begon. Het is goed om die kennis te borgen en door te geven aan anderen. Als je kiest voor iemand die langzaam maar zeker groeit in jouw functie, dan wordt alle kennis die jullie opdoen, steeds meer en rijker, waardoor je zeker iets gaat betekenen zeker in het onderwijs, want daar hebben wij nog wel een slag te maken. Ik wens je daar heel veel succes mee.

Mevrouw Korst: Hier sluit ik mij bij aan. Complimenten voor je presentatie, fantastisch. Wat jij voorstelt is een overgang om snel en efficiënt door te geven waar jij en de anderen zich in de toekomst mee bezig kunnen houden. Dat vind ik een heel goed voorstel en belangrijk dat jij dat nu voorstelt, prima. Succes.

Mevrouw Bonthuis: Steg, zeer bedankt voor de fantastische wijze waarop jij je rol als ambassadeur voor het waterschap hebt ingevuld, want daar ben ik erg van onder de indruk. Het is een geweldig voorbeeld voor alle algemeen bestuursleden, erop uittrekken en vertellen over het waterschap en dat op een enthousiaste manier. Ik hoor van jou dat het werkt en je hebt er ook heel veel plezier in gehad, dus ik beschouw dit als een oproep aan ons allen. Jouw voorstel voor de toekomst, laten wij daarmee beginnen, want alleen is echt wel maar alleen.

De heer Van Dam: Een korte toevoeging, ik vind een driemanschap een heel goed idee, maar in de toekomst zou ik er voorstander van zijn om de functie van hoogheemraad te laten doorgroeien naar dijkgraaf. Dan krijg je een logische opbouw.

De heer Snelders: Dat is waar wij als jeugdbestuur naartoe groeien, omdat het dan zo is dat iemand regionaal al weet wat mogelijk is en dat nationaal over kan brengen zodat hij in het eerste jaar een eigen visie kan vormen en deze in het tweede jaar kan uitdragen.

De heer Mureau: Ik sluit mij aan bij de complimenten, Steg. Hoe kunnen wij ervoor zorgen dat in ons algemeen bestuur meer jongeren zitting willen nemen? Heb je daar ideeën over?

De heer Snelders: Ik begrijp dat u vraagt hoe wij er bij de komende verkiezingen voor kunnen gaan zorgen dat er in het algemeen bestuur wat meer jongere mensen komen. Dat is een hele goede vraag en als ik daar het antwoord op zou weten, dan zou dat helemaal geweldig zijn. Dat proces zal meerdere jaren kosten. Wij zijn als jeugdwaterschap op dit moment ook bezig om het zo betrokken mogelijk maken van jongeren bij het waterschap en bij wat het waterschap doet. Als je meer jongeren in het bestuur wilt krijgen, dan moet je jongeren meer bewust maken van de kansen die het bestuur van het waterschap kan bieden voor het curriculum vitae, voor de opbouw van je carrière, want jonge mensen zijn vooral bezig met, waar liggen voor mij de kansen, waar kan ik zoveel mogelijk groeien. Als het waterschap en het algemeen bestuur heel duidelijk maken wat zij te bieden hebben, dan zal het aantrekkelijker worden en wordt de kans groter dat die mensen in het algemeen bestuur komen.

De voorzitter: Ik stel voor het voorstel tot driemanschap uit te werken zodat het algemeen bestuur dat kan vaststellen. Het zou mooi zijn als je dat voorstel zelf komt verdedigen tegen die tijd. Dat kan nog niet volgens het reglement van orde, maar daar zullen wij wat ruimte aan het algemeen bestuur voor vragen en dan kunnen wij kijken hoe wij de overdracht goed kunnen doen. Ik spreek namens iedereen waardering uit naar jou en voor het betekenisvolle werk dat je de afgelopen jaren hebt gedaan en ook voor de presentatie van vanavond. Ik heb gezien dat je door het waterschap kunt groeien, dank je wel.

De heer Snelders: Het klinkt als een plan, dank u wel.

3.a.2. Korte presentatie over het instrumentarium van het vastgoedbeleid

De voorzitter: Dan gaan wij over naar het vastgoedbeleid. Er wordt een presentatie verzorgd door Jan-Willem Thijs en Sharon Schopenhouer.

De heer Thijs: Goedenavond, op 26 september jl. hebben wij beloofd dat wij een korte presentatie zouden houden over het vastgoedbeleid en het instrumentarium dat wij kunnen inzetten. Dat ga ik doen samen met Sharon Schopenhouer, zij is adviseur bij het team vastgoed en heeft ruime ervaring met name op het gebied van landelijk vastgoed. Ik zal kort iets zeggen over wat andere meer organisatorische maatregelen die wij ook getroffen hebben en Sharon zal vooral ingaan op het vastgoedbeleid en het daarbij behorende instrumentarium. Dat instrumentarium en het vastgoedbeleid spelen zich af tegen een achtergrond die u ongetwijfeld kent maar die ik toch nog kort wil noemen. Wij hebben als waterschap een grote opgave, met name bij het realiseren van natuur, zoals EVZ's en natte natuurschone landschappen en dat moeten wij realiseren in gebieden waar de gronddruk hoog is en die zal geleid worden door de economische conjunctuur, alleen maar groter worden is de verwachting. In het verleden hadden wij DLG, Dienst Landelijk Gebied, die een echte regiefunctie had en kansen met elkaar wist te verbinden en een aantal dingen voor projecten kon uitvoeren, maar die bestaat niet meer. Daar hebben wij ook wel last van gehad in de afgelopen periode, niet alleen wij maar alle betrokken organisaties. Ons bestuur en de manifestpartners hebben gezegd, wij willen een aantal projecten echt versnellen, dus tegen die achtergrond hebben wij gedacht, hoe kunnen wij dat tot een succes maken? Wij zijn eerst gaan kijken naar het huidige vastgoedbeleid en het instrumentarium dat wij hebben en wij hebben gedacht, moeten wij dat vastgoedbeleid misschien aanpassen en veranderen? Dat hebben wij besproken met de afdeling Beleid, die het vastgoedbeleid in 2011 opgesteld heeft. Wij kwamen tot de conclusie, eigenlijk is dat goed opgeschreven, heeft het voldoende ruimte en voldoende instrumenten om alle plannen die er liggen, te kunnen uitvoeren. Het is wel van belang dat je een goede mix van instrumenten inzet en desnoods bereid bent om meer dwingende maatregelen zoals onteigening of het toepassen van een gedoogplicht, op te leggen. Dat hebben wij met het dagelijks bestuur besproken dit voorjaar om na te gaan hoe het bestuur hierin zit, en wij hebben afgesproken dat wij bij projecten zullen aangeven welke instrumenten wij denken nodig te hebben om die projecten te kunnen realiseren. Ook als er meer dwingende maatregelen in zitten en wij hebben een goed voorstel, dan behoort het tot de mogelijkheden om die toe te passen. Op 26 september zijn wij hier geweest en hebben wij aan u gevraagd, bent u bereid om ons krediet te verruimen met 5 miljoen euro zodat wij een grotere pot hebben voor anticiperende grondaankopen. Wij hebben nu een pot van 9,5 miljoen euro en wij zijn ermee bezig om hier gebruik van te maken. Ik heb

gekeken naar mijn eigen organisatieonderdeel, heb ik genoeg mensen om die hele grote opgave te kunnen realiseren? Wij hebben aan het directieteam voorgesteld om onze formatie iets of wat uit te breiden en dat gaat hoop ik ook helpen. Met nadruk heb ik het doel om niet zomaar mensen aan te nemen, maar vooral te kijken of ik een flexibele schil kan creëren, zodat ik steeds kan schakelen al naar gelang de behoefte van de projectorganisatie. Daarvoor hebben wij een raamovereenkomst aanbesteed, ik heb aan de markt gevraagd, kunnen jullie als het erop aankomt, het waterschap helpen bij het realiseren van projecten? Dat gaat wat mij betreft van het uitbrengen van een taxatie tot het meedraaien in een projectorganisatie. Die aanbesteding loopt nu en die moet erin voorzien dat wij op 1 januari a.s. die flexibele schil kunnen creëren. Tenslotte hebben wij een vastgoedregistratiesysteem aangeschaft, samen met de twee andere waterschappen binnen Brabant. Dat systeem moet ons helpen om projecten beter te kunnen monitoren. Er zit een workflow management systeem in dat ons moet ondersteunen om onze doelen te realiseren. Dat zijn de organisatorische maatregelen en Sharon zal inzoomen op de instrumenten en het beleid dat wij hebben.

Mevrouw Schopenhouer: Dank je wel, Jan-Willem. Je zou het kort houden maar je bent toch op sommige punten de inhoud al ingegaan. Wat is het doel van deze presentatie? Een toelichting op het instrumentarium van het vastgoedbeleid, is ons beleid toereikend voor de opgaven die er liggen, want er liggen nogal wat opgaven met harde verplichtingen. De belangrijkste vanuit Natura2000 en de KRW, EVZ's, natte natuurschap, beek- en kreekherstel en vispassages. Er staat dat de opgave helder is, dat zijn harde verlichtingen vanuit Natura2000, de EVZ, de KRW, natte natuurschap, beek- en kreekherstel en de vispassages. Deze opgaven zouden in 2027 gereed moeten zijn. In het kort de ontwikkelingen van dit moment. De versnelling van de stuwoopgave is ingezet en het waterschap wordt als trekker in de meerjarenplanning van de manifestpartners voor integrale projecten neergezet. Met het versnellen van de stuwoopgaven hebben wij capaciteitsuitbreiding en meer budget gekregen, maar de vraag is of wij het hiermee kunnen halen. Daarom hebben wij gekeken of het beleid toereikend is, want waarschijnlijk gaan wij het niet halen. Dat verwachten de manifestpartners ook, dat wij het niet gaan halen enkel met het budget en uitbreiding van capaciteit, maar dat het misschien noodzakelijk is om op sommige projecten dwangmiddelen in te gaan zetten, wat Jan-Willem net ook al heeft toegelicht. Het vastgoedbeleid zit redelijk algemeen in elkaar. Wij hebben de keuze uit twee instrumenten: publiekrechtelijke instrumenten die zetten wij in als overheid, en de privaatrechtelijke instrumenten vanuit onze rol als private partij. Ik neem u op hoofdlijnen mee door het vastgoedbeleid en de hoofdlijnen zijn belangrijk voor het realiseren van onze opgaven die ik net heb toegelicht, de KRW en Natura2000. Als wij kijken naar de opgaven, dan staan hier vijf publiekrechtelijke instrumenten genoemd, waarvan wij er twee in zouden kunnen zetten om de opgaven te versnellen en te realiseren op de geplande einddatum. Dan hebben wij het over de dwangmiddelen, onteigening en gedoogplicht op grond van de Waterwet. Een toelichting op de onteigening. Een impopulaire beslissing voor overheden, maar het brengt wel helderheid als je bereid bent te zeggen, ik ga dit inzetten voor het realiseren van mijn opgaven. Het betekent ook dat je meer kunt bieden, meer dan de marktwaarde en dat je zeker weet dat je de grond ter beschikking krijgt. Het is goed om te melden dat onteigening niet betekent dat je meteen tot het afnemen van eigendom overgaat. Onteigening is erop gericht om de grond middellijk te verkrijgen en met middellijk is het nog steeds een vrijwillige overeenkomst, alleen je spreekt uit, mocht dat niet lukken, dan ben je bereid om over te gaan tot onteigening. Heel belangrijk te melden is dat er uiteindelijk heel weinig dossiers bij het algemeen bestuur terechtkomen om onteigend te worden. Gedoogplicht op grond van de Waterwet, ook een dwangmiddel dat wij beschikbaar hebben om gronden te verkrijgen. Dat wordt op dit moment ook weinig ingezet. Met de gedoogplicht nemen wij niet het eigendom af, maar zeggen wij dat wij de grond nodig hebben en dat mensen moeten dulden en gedogen dat wij werken en aanleggen op grond van iemand anders. Dan de privaatrechtelijke instrumenten die beschikbaar zijn voor grondverwerving. Er staat er een aantal genoemd, maar een aantal gebruiken wij bijna niet voor het verkrijgen van grond. De belangrijkste die wij gebruiken, is de aan- en verkoop van gronden en de kwalitatieve verplichting. Aan- en verkoop van gronden is altijd op vrijwillige basis. Dat betekent dat het niet zeker is of je de gronden echt beschikbaar krijgt. Het is op basis van marktwaarde. Jan-Willem heeft net al toegelicht, er moet veel op grond gebeuren, er is een hoop gronddruk op de grond. Het is lastig om gronden tegen marktwaarde binnen een bepaalde termijn aan te kopen, dus daar lopen wij er tegenaan dat daardoor de projecten langer duren en dat wij geen beschikbaarheid hebben over de gronden. De kwalitatieve verplichting wordt veel ingezet bij de EVZ-ontwikkeling. Dat betekent dat wij niet de eigendom verkrijgen van de grond, maar dat partijen meewerken aan de instandhouding en inrichting van EVZ door middel van de kwalitatieve verplichting. Ze krijgen de afwaardering van de grond naar natuurwaarde gecompenseerd en blijven eigenaar van de gronden. Deze twee privaatrechtelijke instrumenten zijn het belangrijkste vanuit het vastgoedbeleid die wij inzetten in het realiseren van de opgaven. Wat betekent het vastgoedbeleid voor het beschikbaar krijgen van de gronden? Welke instrumenten kunnen wij inzetten? De keur geeft drie categorieën aan, zuiveringstechnische werken, aanleggen en instandhouding van waterstaatswerken en inrichtingsprojecten ten behoeve van waterkwaliteit verbeteringsthema's. Ik richt mij even op punten 2 en 3. Zuiveringstechnische werken is in deze opgave niet relevant. Ik wil wel aanstippen dat ook daar dwangmiddelen ingezet kunnen worden. Ons vastgoedbeleid voorziet bij alle categorieën dat wij deze dwangmiddelen in kunnen zetten. Voor de opgaven vanuit de KRW en Natura2000 hebben wij te maken met de aanleg en instandhouding van waterstaatswerken. Voor deze categorie is een projectplan vereist, waarin wordt aangegeven hoe je gronden ter beschikking kunt krijgen

en dat een basis zou kunnen zijn voor een besluit om over te gaan tot onteigening. Voor de twee categorieën oppervlaktewater, waterkering en beschermingszones die allebei vallen onder de waterstaatswerken, is het mogelijk om de gedoogplicht van de Waterwet of het onteigeningsinstrument in te zetten. Dat gebeurt bijna nooit, maar het beleid biedt deze mogelijkheid wel. Voor de inrichtingsthema's ten behoeve van waterkwaliteitsverbetering, de belangrijkste onderdelen vanuit de opgaven vanuit KRW en Natura2000. Daar is lang onduidelijkheid over geweest. Is een EVZ, wat kun je daarmee, kun je daar instrumenten voor inzetten? Is dat altijd op basis van vrijwilligheid? Ja, nu is dat altijd op basis van vrijwilligheid. Dat betekent niet dat je in de toekomst niet kunt besluiten om de mogelijkheid van de gedoogplicht op basis van de Waterwet of onteigening in te zetten. Een EVZ is namelijk een onderdeel van het oppervlaktewater en wij als waterschap zijn verantwoordelijk voor het natte deel van de EVZ. Dat betekent even in verhouding, het is misschien te inhoudelijk, maar in de verhouding, je hebt een droge en natte EVZ en het waterschap is verantwoordelijk voor het natte deel van de EVZ. In de legger wordt hij opgenomen als oppervlaktewater, waardoor je dan de mogelijkheid hebt om de gedoogplicht en/of onteigening in te zetten. Hetzelfde bij beek- en kreekherstel. Het beleid is erop gericht om beek- en kreekherstel als onderdeel van het oppervlaktewater op te nemen in de legger, waardoor je de mogelijkheid hebt om de gedoogplicht van de Waterwet en/of de onteigening in te zetten. Dat geldt ook voor de waterbergingsopgave en de natte natuurschap. Als je kijkt naar het overzicht, dan zie je dat je voor alle waterkwaliteitsverbeteringsthema's de gedoogplicht en/of de onteigening in kunt zetten. Dat betekent dat het vastgoedbeleid op die onderwerpen redelijk volledig en bruikbaar is voor de toekomst. De risico's van de grondverwerving beperken. Hoe kunnen wij beperken dat projecten niet gerealiseerd worden omdat wij geen gronden hebben? Dat gebeurt natuurlijk vaak, er wordt heel vaak verwezen naar grondzaken, want zonder grond geen project. Hoe kunnen wij dit nou verbeteren? Wij hebben de pot strategische grondaankopen verhoogd, dit is één middel om een betere grondpositie te krijgen en meer grond beschikbaar te hebben voor onze doelen. Daarnaast is het effectief inzetten van de instrumenten van het vastgoedbeleid een mogelijkheid om de risico's te beperken.

De voorzitter: Er is nog gelegenheid voor vragen.

De heer Thijs: Wij hebben nog gelegenheid tot vragen, maar wat ons betreft was de conclusie dat het vastgoedbeleid met het instrumentarium voldoende soelaas kan bieden.

De heer Van der Heijden: Ik dacht dat wij de vorige vergadering een onderdeel participatie hadden. Het lijkt erop dat dit onderdeel nu ineens losgelaten is, want wij gaan nu over onteigeningen praten en als je participatie wilt bij een grondeigenaar en je hebt het woord onteigening al opgeschreven of het staat in zijn achterhoofd, dan denk ik dat de participatie ver te zoeken is. Wanneer is dit beleid gemaakt? Ik heb altijd begrepen dat EVZ's op vrijwillige basis waren en hoe komt er nu ineens wel onteigening in te staan? Ik zou graag willen weten hoe dit gebeurd is. Ik hoor die mevrouw zeggen dat onteigening op vrijwillige basis is, maar onteigening is nooit op vrijwillige basis geweest, want anders ga je niet onteigenen. Er kan van tevoren een akkoord gesloten worden voordat de daadwerkelijke onteigening uitgesproken is, maar onteigening is nooit op vrijwillige basis. Daar zou ik wel antwoord op willen hebben.

Mevrouw Schopenhouer: Ik begin bij het eerste punt, zelfrealisatie en participatie. Wij proberen in eerste instantie via minnelijke overeenkomsten de grond ter beschikking te krijgen en dat betekent dat wij niet gaan aankopen maar dat wij ons richten op participatie en zelfrealisatie. Wij merken hier wel dat de mensen die interesse hebben, dat het meeste deel daarvan al gerealiseerd is. Het is in veel beleidsstukken beschreven, het laaghangende fruit is geplukt. Wij richten ons zeker op zelfrealisatie en participatie maar hierdoor wordt het steeds minder. Mensen die mee willen doen, hebben zich allang gemeld. Wij blijven nog steeds actief benaderen. Het tweede punt, onteigening hoezo vrijwillig? Ik heb niet gezegd dat onteigening vrijwillig is, ik heb aangegeven dat het doel van onteigening is om in eerste instantie minnelijk – daar is de administratieve procedure op gericht – en dat betekent nog steeds vrijwillig de gronden ter beschikking te krijgen met als uiteindelijke doel, als je het niet ter beschikking krijgt, de onteigening in te kunnen zetten. Tot de gerechtelijke procedure is het nog steeds vrijwillig.

De heer Van der Heijden: Ik wil weten wanneer onteigening in het beleid erbij gekomen is. Er is altijd gemeld dat EVZ's aangelegd werden op vrijwillige basis van grondverkoop en nu staat er ineens onteigening.

Mevrouw Schopenhouer: Het is nog steeds het beleid om op basis van vrijwilligheid de EVZ's aan te kopen. Wij geven hier alleen aan en daar zijn de manifestpartners ook mee bezig, hoe gaan wij de doelrealisatie halen. Er zijn geld en capaciteit ter beschikking gesteld, maar ze zijn ook aan het kijken of de versnellingsopgave gerealiseerd kan worden om op bepaalde punten die dwangmiddelen in te kunnen zetten. Er is nog niets besloten, de maatregelen zijn zij aan het overwegen en medio 2020 hoopt men een uitkomst te geven. Het is nog steeds allemaal vrijwillig, maar dat er mogelijkheden zijn om deze instrumenten in te zetten, daar kunnen we onze ogen niet voor blijven sluiten.

De voorzitter: Ik stel voor dit punt te parkeren voor een verder dispuut want daar heeft de heer Van der Heijden behoefte aan, dat hoeven wij vanavond niet te doen, maar dat moeten wij wel doen. Het gaat hier om informatie verstrekken maar hier zit een opvatting achter die wij op een ander moment even naar boven halen.

De heer De Boer: Voorzitter, wij zijn er allemaal van overtuigd geraakt dat het instrumentarium heel erg breed is en dat het veel mogelijkheden biedt om tijdig aan gronden te komen die wij nodig hebben. Toch constateren wij heel regelmatig dat projecten achterblijven door het ontbreken van grond. Daar zit ergens een frictie en ik vraag me af, hoe kan dat? Daar wil ik graag een antwoord op hebben, als het nu niet kan, dan mag het ook later. Wat ook opvalt is dat hier heel veel het woord onteigening valt. Dat is een soort stok achter de deur. Wij denken dat het werkt als de bekende rode lap op een stier en vaak contraproductief is. Wij zijn van mening dat je het moet hebben van vrijwilligheid, dat je zelfrealisatie door boeren moet stimuleren in plaats van met dwangmiddelen zoals onteigening. Ook van het instrument anticiperende en strategische grondaankopen verwachten wij veel meer en daarvoor hebben wij laatst het budget aanzienlijk verruimd. Met die middelen komen wij veel verder dan dat wij in de toekomst sterk gaan inzetten op onteigening.

De voorzitter: Ik stel voor dit op het lijstje te plaatsen waar wij op terugkomen, want omdat er slechts een kwartier beschikbaar is, kunnen wij niet alle punten bespreken. Er is kennelijk wel behoefte aan om hier indringender verder over door te spreken. Het punt van de heer De Boer zetten wij erbij.

Mevrouw Bonthuis: Dit punt leent zich zeker voor verdere discussie met elkaar, want ik schrik van deze presentatie. Het vertrekpunt deel ik, namelijk dat wij niet voldoen aan onze opgave bij de KRW, Natura2000 en EVZ's, maar dit is wel een zeer technocratische benadering en wij hebben als fractie elke keer als EVZ's aan bod kwamen, gevraagd, wat doen wij in het voortraject? Het voortraject is heel veel belangrijker omdat je daar het verschil kunt maken en als je daar niet in slaagt en dan heb ik het over heel veel tijd die daarover heen mag gaan, dan kun je voorzichtig gaan nadenken over andere dingen. Ik mis dat hele stuk hier en ik denk dat wij hier veel meer aandacht aan moeten besteden, onderhandelings- en gesprekstechnieken en dan kom je uit op participatie-achtige trajecten of varianten daarop. Dat wil ik graag meegeven om dat opnieuw in dit hele verhaal mee te geven.

De voorzitter: Ik constateer dat er twee dingen door elkaar lopen, er is ambitie om indringend te spreken over grondbeleid en grondaankopen, maar vanavond gaat het over hoe het juridisch in elkaar zit. Bij het algemeen bestuur leeft een bredere en fundamentele ambitie dan de juridische weg te bewandelen bij grondaankoopbeleid. Wij moeten hierna de vergadering even over nadenken over hoe wij hier het gesprek over aangaan.

De heer Van der Aa: Ik heb een paar vragen die niet allemaal vanavond beantwoord hoeven te worden. Mijn eerste vraag is als ik de presentatie en de beantwoording hoor, dan is er meegedeeld dat er een nota van het dagelijks bestuur is uit dit voorjaar en daar is dit thema aan de orde geweest. Ik verstond van de heer Thijs dat daar het aspect van gedoogbeschikkingen en onteigeningen aan de orde is geweest, maar ik zou willen weten, is er een besluit geweest dat wij het beleid of dat instrument gaan toepassen? Mevrouw Schopenhauer zei nog, dat gebeurt pas in 2020, maar de vraag is, is het beleid vastgesteld om dat toe te passen en zo ja, voor welke onderdelen? Is dat voor alle vier die op het lijstje stonden in de voorlaatste sheet? Nog een inhoudelijke vraag, als er onteigend zal gaan worden, is dat een besluit van het algemeen bestuur of is dat gedelegeerd?

De heer Van der Heijden: Voorzitter, ik vind uw voorstel oké, om op een ander tijdstip over dit onderwerp door te spreken, want we hebben ook kavelruil, we hebben allerlei dingen die voorkomen en dan kun je alles meenemen en dan hebben wij een voorbereidend stuk en hebben wij er tijd voor.

De voorzitter: Dat lijkt mij een goed voorstel.

Mevrouw Raedts: Ik kan kort zijn, want ik sluit mij aan bij veel voorgaande sprekers en spreeksters. Om het plat te zeggen, ik schrok me wild van deze presentatie, want onteigening is het laatste wat je wilt inzetten en begin daar alsjeblieft niet over want ik herken wat de heer Van der Heijden zegt, het proces zal nog moeilijker worden dan zoals het nu al gaat. Een punt wil ik toevoegen, ook voor de discussie die wij later gaan voeren. Het thema wordt sec op het gebied van grond alleen bekeken, maar de integrale aanpak, bijvoorbeeld grond inleveren in ruil voor planologische ruimte of voor andere soorten bedrijfsontwikkeling, er kunnen allerlei ruilmogelijkheden ontstaan.

De voorzitter: Ik stel dat wij volgens het voorstel van de heer Van der Heijden hier op een ander moment op reageren. Dit moet vervolgd worden want men wil een bredere discussie dan alleen de juridische instrumenten verkennen, men wil ook de hele weg verkennen dan alleen het juridische staartje wat

eventueel mogelijk zou zijn bij onteigening, want men wil niet eens zo ver komen. Ik kijk even hoe wij dat gaan voorbereiden en op welk moment, maar ik merk dat de betrokkenheid van het algemeen bestuur heel groot is.

Mevrouw Korst: Ik vraag mij af of dit een onderwerp is om in de commissie uitgebreid te behandelen.

De voorzitter: Ik denk dat dat veel beter is of in een thema algemeen bestuur, dan wanneer wij hier op verschillende golflengten zitten te discussiëren, want dat geeft bij de mensen die het zorgvuldig hebben voorbereid, ook enig ongemak.

Mevrouw Schopenhouer: Wij hebben slechts de juridische instrumenten gepresenteerd, er is geen beslissing genomen over de inzet. Slechts de mogelijkheid tot?

De heer De Boer: Is het mogelijk dit in de vorm van een themabijeenkomst te doen?

De voorzitter: Dat was het idee dat ik zojuist uitsprak, dus dat spreekt mij aan. Wij komen er op een ander moment op terug. Ik dank jullie voor de presentatie.

3.a.3. Overdrachtsdocument 2019

De voorzitter: Ik geef het woord aan de heer Kocx die namens het driemanschap een toelichting gaat geven.

De heer Kocx: Voorzitter, het is zelfs geen driemanschap, maar een een vrouwschap en een tweemanschap, mevrouw Franssen, de heer Schouwenaars en ikzelf vormen de werkgroep voor de bestuurlijke overdracht 2019. Wij zijn voortvarend aan de slag gegaan door eerst bij betrokkenen de wensen op te halen om in het overdrachtsdocument te gaan zetten, maar wel als voorzet gegeven dat we het heel compact gaan houden, heel to the point, geen standpunten innemen en beschrijven hoe de situatie werkelijk is en niet voorsortierend. Wij hebben alle fracties en de werkgroep bestuurlijke vernieuwing en het dagelijks bestuur om input gevraagd en in het memo achteraan is deze input opgenomen. Wij hebben van zes fracties een reactie gekregen, het mochten maximaal tien punten zijn en de meeste fracties hebben er meteen tien punten van gemaakt. Wij hadden gehoopt dat het allemaal wat compacter zou zijn, maar goed, van de meeste fracties kwamen de tien punten. Van de werkgroep bestuurlijke vernieuwing hebben wij een reactie gekregen en van het dagelijks bestuur, waarbij vanuit het dagelijks bestuur een punt 7 is genoteerd. Het dagelijks bestuur vraagt speciaal aandacht voor zaken die vanaf dag 1 ingevoerd moeten zijn. Hier hebben wij de bal teruggekaatst naar het dagelijks bestuur om zaken die geregeld moeten zijn en dan wordt uitgelegd welke. Daarvan hebben wij gezegd, dat kunnen wij als werkgroep verder niet oppakken. Daar hebben wij de bal teruggekaatst naar het dagelijks bestuur, want daar zal het dagelijks bestuur zelf voor de verkiezingen met een voorstel moeten komen aan het huidige algemeen bestuur om zaken die geregeld moeten zijn voor de installatie van het nieuwe algemeen bestuur, te laten regelen. Daar zullen wij als huidig algemeen bestuur wellicht een besluit over moeten nemen. Wij hebben de input verwerkt in vijf hoofdpunten, wij hebben een en ander geclusterd want om alle input per stukje te gaan uitwerken, dan zou het een heel uitgebreid document worden en dat wilden we juist niet. Wij denken aan drie tot hooguit vier A4-tjes om de hoofdlijnen over te brengen aan het nieuwe algemeen bestuur. Deze vijf punten staan genoemd in het memo op bladzijde 1. Wij denken als werkgroep dat wij het zo goed geclusterd hebben en wij willen het in die vijf lijnen op hoofdlijnen gaan uitwerken. Ik hoor graag van de fracties wat zij vinden van de uitwerking in het memo, of het uitgangspunt van ons juist is en dat wij het op deze manier zo verder kunnen uitwerken, dan zullen wij dat gaan uitwerken en uiteindelijk als het uitgewerkt is, voorleggen aan het algemeen bestuur omdat het een overdrachtsdocument moet worden vanuit het algemeen bestuur.

Mevrouw Korst: Voorzitter, bedankt aan de werkgroep voor het werk dat zij gedaan heeft. Wij kunnen in grote lijnen instemmen met het voorstel van de werkgroep. Het is ook niet de bedoeling dat wij straks over onze hoofden heen gaan regeren, dat zij verschillende onderwerpen in grote lijnen hebben opgenomen, zien wij wel zitten. Wij stellen voor om bij de grote dossiers zonder direct in te gaan op kleine onderwerpen, zoetwaterbeschikbaarheid eraan toe te voegen. Dat is een heel belangrijk onderwerp zodat het straks meteen bij de nieuwe bestuurders op het netvlies staat. Twee, bij voldoende in control zijn willen wij toevoegen voortgang met gebiedsprogramma's en uitwerken watersysteemanalyses. Dat is ons voorstel.

Mevrouw Raedts: Voorzitter, ik kan ook onderschrijven dat de aanpak al een mooi begin is, ook het voorstel om een compact verhaal neer te zetten met een aantal bijlagen, dat ondersteun ik van harte. Even kijkend naar wat er ligt, de samenvatting van diverse thema's, ik zou graag een aanvulling willen met het risico dat het heel veel wordt, namelijk aan de grote dossiers zou ik natuurontwikkeling willen toevoegen, want wij hebben zojuist in de presentatie gehoord dat hier nog een behoorlijke opgave ligt. In de vervolgfase wordt er een compacte notitie van gemaakt met bijlagen en documenten. Ik stel voor om bij de documenten ook toe te voegen hoe de besluitvorming tot nu toe is bij de verschillende dossiers. Persoonlijk heb ik dat wat gemist de afgelopen periode. Je moest je eigen zoektocht doen naar wat heeft nou een vorige bestuurder erover

gezegd of wat is er ooit in het besluit overgenomen. Misschien is dat eenvoudig op te lossen door toegang te geven via de iPad in dossiers en vergaderstukken van het huidige bestuur ten behoeve van het volgende bestuur en dat niet af te bakenen tot alleen de vier jaar van de bestuursperiode.

De heer De Boer: Voorzitter, wij zijn van mening dat de werkgroep een behoorlijke samenvatting heeft gemaakt in die vijf hoofdlijnen van alle punten en thema's die door de diverse fracties zijn aangeleverd. Bij de grote dossiers missen wij de uitvoering van de KRW, dat is een heel belangrijk onderwerp voor het nieuwe algemeen bestuur, dat is het Europese kader voor met name de waterkwaliteit. Wij vinden dat hierover in ieder geval een passage opgenomen moet worden, wat houdt de KRW in, wanneer moet de taakstelling gereed zijn, is een versnelling wel of niet aangewezen, kun je mikken op uitstel, hoe zit het met normeringen in internationaal verband. Al dat soort zaken zouden – zonder er een oordeel over te vellen – in de thema's even kunnen worden benoemd. Dat is puur bedoeld om het nieuwe algemeen bestuur te doordringen van het feit dat de KRW van bepalend belang is voor ons.

De heer Velthoen: Voorzitter, wij vinden het een gedegen stuk dat inhoudelijk goed weergeeft wat de mogelijkheden zijn en waar de keuzes naar de toekomst liggen. Voor ons is van belang en dat is dan meer voor het samenstellen van een nieuw bestuur te zijner tijd, dat er ook gekeken wordt naar steunfracties en naar de ondersteuning van die steunfracties zodat dat in het nieuwe bestuur verder vorm kan krijgen, waarbij je ook moet denken aan de verschillende commissies waar wel dan niet steunfractieleden plaats in kunnen nemen. Een miniem detail is dat ze dan ook op de website staan, maar dat is een grapje even onderling.

De heer Taks: Ik denk dat zo'n overdrachtsdocument compact moet zijn, hanteerbaar en dat het een goed beeld moet geven van het gevoerde beleid en een doorkijk moet geven naar de volgende periode. Als ik de diverse sprekers beluister, is er een pleidooi om meer punten toe te voegen. Is dat wenselijk? Het moet wel een waarheidsgetrouw beeld zijn en dat betekent dat er misschien bepaalde dingen moeten worden toegevoegd, maar als je ieders wensen gaat toevoegen, dan wordt het een onhanteerbaar geheel. Ik realiseer me dat mijn wens die ik ingebracht heb, eigenlijk meer in een verkiezingsprogramma past dan in een overdrachtsdocument. Dus ik heb er wel vrede mee als deze vijf hoofdthema's worden gekozen. Nogmaals, hou vast aan een kort en helder overzicht, het is niet de geschiedschrijving van het waterschap.

De heer Kocx: Voorzitter, dank voor de complimenten aan de werkgroep. De grote lijn is dat wij op de juiste weg bezig zijn en dat het in ieder geval gelukt is om alle punten die zijn ingebracht, voor het grootste deel goed samen te vatten in de vijf hoofdlijnen die wij zo zullen gaan uitwerken. Er zijn wat suggesties gedaan als aanvulling. Wij zullen als werkgroep gaan kijken of wij de suggesties binnen die hoofdlijnen kunnen opnemen, maar wij gaan geen nieuwe lijnen meer toevoegen. Wij gaan kijken naar de compactheid, wij gaan geen meningen verkondigen. Wij moeten ook niet willen om werkelijk alles te willen overdragen. Het is een algemeen overdrachtsdocument voor het nieuwe bestuur, een soort startdocument van dit speelt nu en dit is belangrijk. Dat is het kenmerk van het overdrachtsdocument, dit speelt nu, dit is belangrijk nu. Er zijn veel onderwerpen te bedenken die je zou kunnen overdragen, maar gelukkig hebben wij ook nog algemeen bestuursleden die na de verkiezingen terug zullen komen, dus dat is een stukje historisch besef dat in het algemeen bestuur gelukkig achterblijft. Dit overdrachtsdocument is wel een hulpmiddel. Wij gaan het uitwerken. De opmerking over steunfractieleden pakken wij niet op als werkgroep, want dat past niet binnen de voordracht om een overdrachtsdocument te beschrijven, maar daar zal uiteindelijk wel een keer een keuze in gemaakt moeten worden.

De voorzitter: Mijn voorstel is om het hierbij te laten.

3.b. Hoofdpunten voor deze vergadering (besluitvormend)

3.b.1. Financiering van de investering in een zonnepark door SNB

De heer Schouwenaars: Voorzitter, wij juichen dit initiatief van harte toe maar vinden de motivatie een beetje wankel hier en daar. Er staat dat deze ingreep het slibverwerkingsproces verduurzaamt, maar aan het proces verandert niets, dus het verduurzaamt ook niet. De SNB gaat duurzamer werken omdat ze eigen energie gaat opwekken en zij naast slibverwerker ook energieproducent worden. Dat juichen wij toe, iedere mogelijkheid om energieverduurzaming te laten plaatsvinden, moeten wij van harte ondersteunen. Wij gaan akkoord met het voorstel.

De heer Van Dam: Voorzitter, ik vind het een heel mooi voorstel, zodat wij als netto leverancier van energie kunnen voldoen. Maar ik heb wel een aantal vragen die ik niet terugvind in het stuk. Is er uitgegaan van saldering? In de berekening naar het rendement die gemaakt is, is er rekening mee gehouden dat saldering misschien zal stoppen? Ik wil meegeven, denk ook eens na over elektriciteitsopslag. Er wordt steeds meer ingezet op veel betere accu's zodat je energie kunt opslaan die je in de nachtelijke uren kunt gebruiken. Als

laatste, ik kom niets tegen over subsidies en ik heb begrepen dat er enorme subsidies mogelijk zijn, zodat de investering een stuk lager is.

De heer De Boer: Voorzitter, het realiseren van een zonnepark op grond van SNB vinden wij als fractie een heel sympathiek voorstel. Het past in het verduurzamingskader, helemaal. Wij vragen ons alleen wel af of er bij SNB andere scenario's de revue zijn gepasseerd, bijvoorbeeld of SNB de grond in erfpacht of in huur had kunnen geven aan een externe partij, die de opwekking van groene energie als corebusiness heeft, zodat je de risico's bij die partijen kunt leggen, want die risico's zijn er ontegenzeggelijk, alleen al vanwege bijvoorbeeld de vennootschapsbelasting. Het is niet de corebusiness van SNB, dus wij zouden ons voor kunnen stellen dat dit een optie zou kunnen zijn, maar die had dan uitgewerkt moeten worden in een businesscase en dan had je iets te kiezen gehad. Nu is het, dit ligt voor en je kunt er alleen ja of nee tegen zeggen. Wij gaan er ja tegen zeggen, maar wij vinden het een gemiste kans dat er geen andere scenario's in het algemeen bestuur hadden kunnen passeren, zodat je iets te kiezen hebt, wat wij vaak missen bij voorstellen. Dat was hier een uitgelezen kans geweest.

De heer Sneepe: Voorzitter. Wij staan volledig achter het advies van het dagelijks bestuur om akkoord te gaan met deze investering en de hieraan gerelateerde agiostorting. Het betreft een verantwoorde financiële investering, lagere kosten dus en dan ook gecombineerd met het realiseren van duurzaamheidsdoelstellingen, dat juichen wij als fractie ten eerste toe.

De heer Kocx: Voorzitter, een goed voorstel, helaas wel weer via een agiostorting. Het is nogal een technisch verhaal, wij hebben het er in de commissie al vaak over gehad. Wij zijn als fractie geen voorstander van het systeem van agiostorting, maar gezien de afspraken, kunnen wij niet anders. Helaas zullen wij het hiermee moeten doen. Gelukkig is op dit moment onze rekenrente heel laag of zelfs negatief heb ik begrepen in het stuk. Wat dat betreft komt het op dit moment gunstig uit. Het voorstel levert een besparing op van energie en van de uitstoot van CO2 en het levert ons uiteindelijk nog een klein financieel voordeel op, dus alles overwegende onze steun voor dit voorstel.

Mevrouw Korst: Prima voorstel. Ik hoef dat niet allemaal te herhalen. Wij hebben een technische vraag gesteld, namelijk past de invulling van het terrein, van de 1,5 hectare in de bedrijfsvoering in de toekomst. Daar willen we graag nog een antwoord op hebben.

Mevrouw Bonthuis: Wij vinden dit een prima plan, het is helemaal in lijn met wat wij als fractie altijd aangeven over duurzaamheid. Het draagt bij aan de ambitie die wij als algemeen bestuur hebben vastgesteld, om steeds meer de eigen energie te gaan opwekken en CO2 te besparen. Naar aanleiding van de beantwoording van de technische vragen, toch een extra vraag, want wij begrepen iets niet helemaal. Wij hadden gevraagd, wie is de ontwikkelaar en wie is de exploitant? Toen kwam het antwoord: de exploitant is SNB, dus ook de ontwikkelaar. Dat 'dus' is heel bijzonder in zonnepanelenland, meestal heb je een ontwikkelaar en een exploitant en soms gaat dat samen. Dat heeft vooral met risicobeheersing te maken. Heeft SNB een partij ingehuurd om dit zelf te regelen of hoe regelen ze het ontwikkeldeel? Want bij exploiteren zit het meeste risico.

De heer Taks: Voorzitter, de adviesnota geeft zoveel voordelen aan dat er nauwelijks getwijfeld kan worden aan dit voorstel. Het is wel zo, dat ook al kunnen wij allerlei ambities realiseren los van dit plan, bij SNB een financieel risico voor de toekomst zit voor de aandeelhouders. Hoe lang gaan wij door met SNB? Wij gaan er nu vanuit dat het meerdere jaren zal zijn, maar mocht het onverhoopt anders lopen – dat moet altijd kunnen in een bedrijfstak als de slibverwerking – dan is de vraag, kunnen wij dat zonnepark te gelde maken voor een prijs die de kosten dekt of lijden we dan straks verlies? Dat is een afweging die voor ons moeilijk is. De voordelen wegen het zwaarst, die zijn zo overtuigend dat je nauwelijks mag twijfelen, maar dit is een punt van enige zorg.

De heer Schots: Voorzitter. Ik loop de vragenstellers even af, met op voorhand dank aan iedereen voor de instemming met het voorstel. Daar zal SNB heel blij mee zijn. De vraag van de heer Schouwenaars over verduurzaming van het proces, dat is denk ik een woordenstrijd over wat wordt er wel of niet verduurzaamd. In mijn optiek verduurzaamt SNB het hele verwerkingsproces door zelf elektriciteit op te wekken en die niet in te kopen, maar dat is een gevecht over woorden denk ik. De heer Van Dam, u vraagt naar de saldering en u bedoelt dan de netto levering van energie en de teruglevering daarvan. Dat is natuurlijk core in dit hele voorstel wat in den lande in het energiebeleid – zelfs als u dat thuis wilt in uw eigen meterkast – tegenwoordig gebruikelijk is. SNB heeft in haar projectanalyse er rekening mee gehouden dat de teruglevering een structureel karakter heeft.

De heer Van Dam: Bij interruptie, ik ben het helemaal met u eens maar het hangt wel boven de markt dat de regering zomaar kan beslissen dat saldering stopt. Het is nu een paar jaar verlengd, het zou gestopt zijn maar in de risicoparagraaf kom ik dit niet tegen. Vandaar mijn suggestie, denk eens na over energieopslag.

De heer Schots: Dat is het tweede punt dat u aanvoert. Bij mijn weten is dat onderdeel niet bekeken omdat het SNB gaat over het verbruik van elektriciteit in de eigen bedrijfsvoering en het verkopen en terugleveren of salderen van het overige gedeelte. Zij denken niet in de richting van het creëren van eigen elektriciteitsopslag want zoals u weet, is dat technisch nog allemaal niet zo eenvoudig als je dat tenminste in wat grotere hoeveelheden wilt dan in de accu achterop de fiets of de accu in de zaklantaarn. De opslag van elektriciteit is een van de grote uitdagingen waar wij in verduurzamingsprocessen de komende tijd aandacht aan te geven hebben, niet als waterschap maar maatschappelijk in zijn algemeenheid. Uw vraag over subsidies is uitgebreid toegelicht in de antwoorden op technische vragen. Er is een SDE-subsidie voor vijftien jaar toegekend op dit project en dat maakt het mede buitengewoon aantrekkelijk. De heer De Boer vraagt naar het onderzoeken van alternatieven. SNB heeft dit project primair gericht op de eigen bedrijfsvoering zoals de onderneming nu elektriciteit nodig heeft en daarin past dit hele verhaal. Alle andere alternatieven die wat losser staan van hun eigen bedrijfsvoering op dit moment, zijn niet in het ondernemingsplan van SNB meegenomen en zijn ook niet bekeken verder. De vraag van mevrouw Korst heb ik even niet meer helemaal helder. Kunt nu die nog even herhalen?

Mevrouw Korst: Wij hebben gevraagd of de invulling van het terrein, in de toekomst misschien voor andere ontwikkelingen gebruikt zou kunnen worden? Belemmert dat ons in de core business van SNB?

De heer Schots: Het belemmert ons niet in de core business van SNB. In de antwoorden op technische vragen is daarop ingegaan. Het stuk terrein ligt daar en is niet zo gemakkelijk inzetbaar door de ligging en toegang voor andere applicaties, dus er is geconcludeerd dat wij dit deel van het terrein rustig voor zonnepanelen zouden kunnen gaan gebruiken. Mevrouw Bonthuis, voor mij is duidelijk dat SNB dit project gaat doen, dus die koopt zonnepanelen bij een leverancier die in staat is deze te leveren en te installeren en wanneer het daar ligt, dan is SNB degene die de panelen gebruikt om de elektriciteitsopwekking te doen. Zoals bij alle technische installaties liggen er met de ontwikkelaar of leverancier afspraken over garantie voor de goede werking van apparatuur. De heer Taks stelt een vraag over de inpasbaarheid in mogelijke toekomstscenario's van SNB. Zoals u in het stuk heeft kunnen lezen, is de rentabiliteit van dit gebeuren en de terugverdientijd gecalculeerd op een periode die ligt binnen de termijn waar de aandeelhouders vorig jaar in de strategie van gezegd hebben dat dat op zijn minst de termijn is waarbinnen wij bij SNB aan het werk blijven. Mocht dat anders worden om wat voor reden dan ook, dan hebben wij daar altijd nog een asset liggen dat waarde heeft en wat alsdan de resterende waarde zou kunnen opbrengen.

Tweede termijn

Mevrouw Raedts: In eerste termijn heb ik niets ingebracht. Ik vind het een zeer goed plan maar in de discussie mis ik het punt, SNB wordt daarmee behalve energieproducent voor het eigen bedrijf en eigen aandeelhouders, ook nog leverancier voor derden. Bij de risico's lees ik dat de SNB in gesprek is met de Belastingdienst in de hoop dat het onder de vrijstelling voor de vennootschapsbelasting gaat vallen. Dat is een praktisch punt van hoe groot is dat risico en hoe ver zijn die onderhandelingen met de Belastingdienst. Het tweede punt is een meer principieel punt, wil je als overheid een product op de markt zetten en op die markt gaan concurreren.

De heer Schots: SNB is al voor een deel terugleverancier voor elektriciteit en die afspraken vallen onder de afspraken in het vennootschapsbelastingakkoord met de Belastingdienst, dus het is alleszins aannemelijk dat dat met deze uitbreiding ook het geval is. Ik weet niet precies hoe ver die gesprekken op dit moment zijn, maar het risico dat dat verkeerd zou aflopen, is uiterst klein. De tweede vraag, moet je als overheid energie leveren. Dat is in dit algemeen bestuur al eerder aan de orde geweest toen een of twee jaar terug de investering van SNB in de hogedrukketels aan de orde geweest is. Ook toen kwam aan de orde dat er energie geproduceerd wordt voor het eigen bedrijf maar dat er een saldo ontstaat dat ter beschikking komt voor het openbare net. Dat wordt gewoon via de leverancier aan het elektriciteitsnet terug geleverd. Toen heb ik gezegd en dat denk ik ook nu, dat de combinatie van deze levering met basaal eigen verbruik van energie naar mijn idee zich verdraagt met de taak die wij als overheid hebben.

Besloten: Het algemeen bestuur stemt in met:

- 1. De investering in het zonnepark door SNB van € 1.800.000,-;**
- 2. De financiering van de investering door een bijstorting in de agioreserve naar rato van deelname in het aandelenkapitaal van € 406.080;**
- 3. Het voornemen dat de vertegenwoordiger van het waterschap in de Algemene vergadering van Aandeelhouders van 14 december 2018 akkoord zal gaan met dit voorstel.**

4. Overige nota's ter besluitvorming

- 4.a. Benoeming extern lid Rekenkamercommissie

De voorzitter: Wij hebben hiervoor een openbare wervings- en selectieprocedure gevolgd met inbreng van algemeen bestuursleden die hebben meegekeken. Ik heb met de betreffende kandidaten een gesprek mogen hebben en dat heeft geleid tot de voor u liggende aanbeveling. Ik stel voor eerst de benoeming van mevrouw Heinen-Bogers uit Bavel aan de orde te stellen tot extern lid van de Rekenkamercommissie. Zij is hier aanwezig, welkom. U heeft allemaal haar curriculum vitae kunnen lezen. Ons voorstel is in te stemmen met de benoeming. Ik zie iedereen knikken, dus is aldus besloten. Mevrouw Heinen, ik vraag u om naar voren te komen om de eed of gelofte af te leggen en ik vraag de leden van het algemeen bestuur te gaan staan. Ik lees de belofte voor: "Ik verklaar dat ik om tot lid van de Rekenkamercommissie benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van de Rekenkamercommissie met eer en geweten zal vervullen." Ik verzoek u te antwoorden: dat verklaar en beloof ik.

Mevrouw Heinen: Dat verklaar en beloof ik.

De voorzitter: Daarmee bent u benoemd tot lid van onze Rekenkamercommissie en ik wens u namens het algemeen bestuur heel veel succes. Wij zullen op een ander moment een keer in het algemeen bestuur wat indringender doorpraten. Dit is een vrij plechtig moment.

Besloten: Het algemeen bestuur stemt in met de benoeming van mevrouw drs. M.P. Heinen-Bogers te Bavel tot (extern) lid van de Rekenkamercommissie, overeenkomstig bijgevoegd besluit.

4.b. Vaststelling projectplan EVZ boomkikker Gilze en Rijen

De voorzitter: Er is geen bespreking gevraagd van dit agendapunt. Ik mag dus veronderstellen dat het daarmee is aangenomen?

De heer Schouwenaars: Voorzitter, procedureel klopt dat niet wat u zegt. Het is een besluit, dus daar hoeven wij geen melding van te maken.

De voorzitter: Sorry, het gaat nu te snel. Allereerst heeft de heer Sneep het woord gevraagd.

De heer Sneep: Voorzitter, wij waren vergeten het aan te melden, maar nu u toch de ruimte geeft, pakken wij die ook. Dank u wel! Wij zien de EVZ voor de boomkikker op het grondgebied van Gilze en Rijen als een mooi voorbeeld van de wijze waarop wij gezamenlijk met betrokken partners een dergelijk project op kunnen pakken, dat wil zeggen een samenwerking waarbij een prachtig ecologisch resultaat wordt neergezet en waar betrokken partners in hun eigen verantwoordelijkheid substantieel financieel aan bijdragen. Wij hopen en verwachten dat wij deze lijn van samenwerking ook bij volgende projecten zo voort kunnen zetten.

De heer Schouwenaars: Ik wil opmerken dat u procedureel een fout maakt. Voor de onder hoofdstuk 4 genoemde punten hoeven wij ons niet aan te melden. U zei, niemand heeft zich aangemeld, dus we kunnen. Nee, het is een besluitpunt, dus hoeven wij ons niet aan te melden. Bij de mededelingen en ingekomen stukken dienen wij van tevoren aan te geven wanneer wij het woord willen voeren, maar dat geldt hier niet voor.

De voorzitter: Ik zie de heer Merks knikken en dan heeft u ongelijk. Wij hebben de afspraak dat als er geen bespreking is gevraagd van dit agendapunt, dan wordt het beschouwd als te zijn aangenomen. Ik kan best een keer soepel zijn.

Mevrouw Bonthuis: Voorzitter, bij interruptie, dat is echt niet zo. Dit is een besluitvormend punt en bij 4 moeten wij altijd besluiten en pas vanaf 5 moeten wij aanmelden. Dat is wat wij steeds hebben afgesproken en ik stel voor dat wij ons daaraan houden.

De voorzitter: Ik hoor nu mensen zeggen dat het niet waar is en ik hoor mensen zeggen dat het wel waar is, dus ik wil dit dispuut vanavond niet voeren. Ik wil dat graag met de heer Merks verkennen en dan kom ik daarop terug. Of hij heeft het fout gezet in de annotatie maar ik ken de heer Merks intussen al een tijdje, dus ik twijfel daar niet zo snel aan. Maar als we een lijn hebben, doen wij wel die lijn, want anders pakt de een het initiatief, dat kan een keer gebeuren. Sommigen zeggen dat ik ook te strikt ben, maar wij gaan dat nu niet doen. Het voorstel is om hiermee in te stemmen en ik mag constateren dat ...

De heer De Boer: De verwarring is ontstaan doordat hier staat bij 4.a., overige nota's ter besluitvorming. Dat andere punt, daar stond hoofdpunten voor deze vergadering. Ik snap niet dat er verwarring over kan ontstaan op het moment dat het woord besluitvorming valt, dan gaat iedereen ervan uit dat het hier aan de orde komt en dat wij ons niet hoeven aan te melden.

De voorzitter: Ik ben de soepelheid zelve, dus ik geef vanavond het woord, maar wij moeten wel heldere koffie schenken. Het piepsysteem zoals u dat in het verleden zelf heeft verzonden, zegt dat als er geen bespreking is gevraagd, dan wordt het geacht te zijn aangenomen. Ik zal vanavond coulance bieden en dat kost mij geen enkele moeite, maar ik ben wel voor het trekken van lijnen. Wie wil het woord?

De heer Knook: Voorzitter. Wij hadden in de technische vragen gezegd dat wij de maatregelen voor verdroging misten in het plan. Toen is aangegeven dat het niet van toepassing was, maar het is wel jammer zeker na de afgelopen zomer, omdat zoetwater schaars is en er niet gekeken wordt of er mogelijkheden zijn om maatregelen te nemen om verdroging te voorkomen en misschien kunnen wij op die manier door water vast te houden in dit projectplan, problemen in lager gelegen gebieden voorkomen. Dat is iets wat wij misten.

De heer De Boer: Voorzitter, de EVZ gericht op het behoud van de boomkikker is een belangrijke zaak. Het is een voorbeeld van goede samenwerking. Er zijn een groot aantal betrokkenen, onder andere gemeente, Defensie, de golfbaan, et cetera. Het is een voorbeeld van hoe je met zijn allen zo'n project kunt realiseren. Wij constateren dat er geen zienswijzen tegen het projectplan zijn ingediend en wij leiden hieruit af dat er brede instemming met het projectplan is en wij stemmen er ook mee in.

De heer Wijnen: Voorzitter, zoals u weet zijn ook de boeren voor natuur en de EVZ's, dat is geen probleem. Ik ben terug gaan bladeren in de EVZ Kibbelvaart en ik constateer dat het moeilijk uit te leggen is wanneer wij een EVZ aanleggen en de burgerij rijdt daar voorbij, dat je regelmatig aangesproken wordt met de vraag wat is de doelstelling daarvan, dat er allemaal wildgroei en onkruid is, afijn, noem maar op. Ik heb toen gevraagd, hoe gaan wij daar in de toekomst mee om en daar heb ik geen schriftelijk antwoord op ontvangen. Het zou kunnen dat het er is, maar ik heb het niet gezien. Ik denk, is dit project vergelijkbaar met de Kibbelvaart? Waarom vraag ik dat? Omdat daar het onderhoud naar mijn mening achterstallig is, dat daar weinig gebeurt wat tegengehouden zou kunnen worden wat de ontwikkeling betreft van de zaden van het onkruid en dan heb ik het voornamelijk over de distels. Wij hebben nog steeds een Distelwet, waar niets mee gedaan wordt. Ook bij Staatsbosbeheer bij ons in het gebied groeien ze metershoog en dan kun je bellen, maar er wordt bijna niks aan gedaan. Het zou goed zijn om wanneer wij dit aanleggen, er een onderhoudsplan is maar dat moet dan wel nageleefd worden. Wij moeten als waterschap ook het voorbeeld geven. Wij zijn niet tegen, maar ik zou het op prijs stellen dat er toch in de toekomst gekeken gaat worden naar dat soort zaken om dat op een nette manier ingevuld te krijgen.

Mevrouw Franssen: Voorzitter, dank aan degenen die instemmen met dit voorstel. De heer Knook heeft het over waterberging. U kunt zich voorstellen dat wij niet gisteren of deze zomer zijn begonnen met dit ontwerpplan. Wij zijn al even onderweg. Het is een droge zomer, dat ben ik met u eens, maar de boomkikker heeft niet veel behoefte aan heel veel water. Ze willen wel een beetje water hebben maar het hoeft niet overdadig te zijn, dus wat de boomkikker betreft, is het eigenlijk oké. Er blijft beter water in de poelen staan omdat wij deze voorzien van een speciale laag waardoor er meer water in blijft staan en dat is ook opgenomen in het ontwerpplan. Achteraf beschouwd – maar achteraf is altijd een beetje lastig – was het misschien een idee geweest om dit met waterberging aan te pakken. Ik wil uw suggestie wel meenemen, want er moeten nog meerdere EVZ's ingericht worden. Hier hebben wij het plan liggen zoals het nu is en daar kunnen wij nu niet meer zoveel aan veranderen, anders moeten wij de hele procedure opnieuw doen. Wij hebben nu met een heel mooi participatieproject voor elkaar gekregen dat er geen zienswijzen ingediend zijn. Als wij nu opnieuw zouden moeten starten om er toch waterberging in te brengen, dan denk ik dat wij een beetje het paard achter de wagen aan het spannen zijn, want wij willen ook vooruit met het hele gebeuren, maar ik neem uw suggestie graag mee.

De heer Knook: Droogtebestrijding en ook waterberging doen wij toch al jaren? Het is niet iets wat dit jaar is gekomen. Waarom wordt dat niet gewoon standaard meegenomen in dat soort plannen?

Mevrouw Franssen: Ik vraag de heer Janssen om deze vraag te laten beantwoorden, want die heeft aan de bron van dit ontwerpplan gestaan. Die kan daar het beste op antwoorden.

De heer Janssen: Dat ga ik doen. U heeft aan het tracé kunnen zien dat dat gewijzigd is. Dat was een van de vragen van een van de fracties. Het traject was aanvankelijk rechttoe, rechtaan. Dat traject is niet gelukt, omdat wij door een modern verkaveld landbouwgebied zouden moeten gaan en daar was geen draagvlak voor, wij hebben uiteindelijk gekozen voor een andere route die meer kilometers vergt. Wij gaan vanaf het terrein van Defensie waar die boomkikkerpopulatie zich bevindt, in noordelijke richting en daarbij maken wij

gebruik van het terrein van Defensie, daar gaan wij over het terrein van Staatsbosbeheer en dit zijn allemaal hooggelegen droge zandgronden. Wateroverlast speelt hier niet en verdroging eigenlijk ook niet. U kunt het vergelijken met de Drunense Duinen in het klein, het zijn stuifduinen. Vandaar dat wij bepaalde poelen die wij gaan aanleggen, moeten voorzien van een leemlaag om gedurende het voorjaar wat water te behouden, dus in die zin doen wij wel iets aan wateropvang, maar niet omdat er echt een verdrogingsprobleem heerst en evengoed heerst er geen wateroverlastprobleem. Deze items hebben in dit project geen rol gespeeld. U kunt aan de inrichtingsschets zien dat wij ook geen ingrepen doen in het watersysteem, wij sleutelen niet aan bestaande watergangen. Het enige wat er gebeurt is dat wij bestaande poelen gaan vergroten en waar nodig, van een leemlaag voorzien en wij gaan enkele nieuwe poelen graven los van het watersysteem.

Mevrouw Franssen: Mijnheer Wijnen, als ik u goed beluister dan hebt u eigenlijk een vraag over het onderhoud van de EVZ's.

De heer Wijnen: Het wordt beschreven in het stuk zowel bij de Kibbelvaart als hier, maar de praktijk is anders. Dan is mijn vraag van, wij zetten het erin en wij doen er iets aan, of wij zetten het er niet in en wij doen er niks aan.

Mevrouw Franssen: Als ik mij even beperk tot dit project. Wat wij afgesproken hebben, er ligt een onderhoudsplan klaar en er is altijd een wat lastig moment, het project moet op een gegeven moment overgedragen worden. Wij hebben met de aannemer afgesproken dat hij het onderhoud blijft doen totdat het overgedragen is aan de partijen die dat gaan overnemen. U begint over de Kibbelvaart en dat is niet per se mijn dossier, maar ik denk wel dat het goed is dat wij uw wake-up call noteren en zeggen van, wij moeten echt een keer gaan kijken hoe het gaat met het onderhoud, wordt dat een beetje nageleefd, gaan wij checken of dat op een goede manier gebeurt en maak bij de oplevering van een EVZ goede afspraken. Dat wil ik graag meenemen zodat wij de komende weken wat zicht krijgen op hoe het onderhoud gebeurt en of wij daar een verbeteringslag kunnen maken.

Besloten: Het algemeen bestuur stelt het projectplan "EVZ boomkikker Gilze en Rijen" in de gemeente Gilze en Rijen vast.

5. Mededelingen

5.a. Bestuursagenda 2019

De heer Van der Aa: Voorzitter. Onze opmerking heeft vooral betrekking op de wisseling van het algemeen bestuur na de verkiezingen. Wij zien op 27 en 28 maart zowel het afscheid van de vertrekkende bestuursleden als de beëdiging van de aantredende algemeen bestuursleden op 28 maart staan. Dan zien wij op 29 maart een GO waar ook algemeen bestuursleden in benoemd zijn en dat lijkt ons heel kort, want dan zijn ze nog maar een halve dag beëdigd, laat staan of wij dan al de leden van het GO kennen. Datzelfde geldt voor de voorbereidingscommissie Financiële Zaken op 11 april. Als wij een beetje weten hoe het ritme werkt, dan zouden wij ons kunnen voorstellen dat op 24 april de reguliere algemeen bestuursvergadering, de commissies en de afvaardiging van het algemeen bestuur in het GO aangesteld kunnen worden. Daarom onze vraag, ofwel moet u nog eens kijken naar of 24 april niet naar voren geschoven moet worden dan wel 11 april en 29 maart naar achteren te schuiven. Ik geef u deze suggestie mee om straks een lege vergadering te voorkomen.

De voorzitter: Wij pakken uw suggestie op en gaan er nog een keer naar kijken. Wij hebben met de fractievoorzitters afgesproken over het voorstel voor de nieuwe bestuursperiode dat wij even open laten wat wij die avonden gaan doen, maar dat wij nu de data noteren. Of wij er een themagesprek van maken of een algemeen bestuursvergadering, daar komen wij later op terug.

Mevrouw De Koning: Een vraag over 22 mei, is dat mogelijk de datum van de Europese verkiezingen en is daar rekening mee gehouden? Wij hebben het al eens meer een week uitgesteld, maar ik zat te twijfelen of die datum al bekend was.

De voorzitter: Dat weet ik niet en ik weet ook niet of het echt conflicteert als wij 's avonds een algemeen bestuursvergadering houden, ik vraag mij af of wij iets aanrichten als ik nu voorstel, schuif het even door. Het is een aandachtspunt waar ik fatsoenlijk naar ga kijken.

Besloten: Het algemeen bestuur neemt de bestuursagenda 2019 voor kennisgeving aan.

6. Ingekomen stukken

De voorzitter: Er zijn geen ingekomen stukken.

7. Notulen en besluitenlijst

De voorzitter: Er zijn enkele redactionele wijzigingen voorgesteld voor de notulen en de besluitenlijst door de CDA-fractie, Water Natuurlijk en Natuurterreinen. Ik verwijs naar de technische vragen en antwoorden.

Besloten: Het algemeen bestuur stelt de notulen (inclusief de actie- en toezeggingenlijst) en de besluitenlijst van 26 september en 10 oktober 2018 vast met inachtneming van de wijzigingen.

8. Rondvraag

De voorzitter: Ik geef eerst de heer Schots het woord.

De heer Schots: Voorzitter. Dat woord gaat over datgene wat u in de technische vragen en antwoorden heeft kunnen lezen op bladzijde 6 naar aanleiding van een vraag van het CDA over de verdere behandelingswijze van de CAB-voorstellen. U heeft in het antwoord gelezen wat de werkwijze gaat worden zoals die met de fractievoorzitters is afgesproken, die kortweg inhoudt dat wij voor de algemeen bestuursvergadering van eind november dit onderwerp nog een keer in de voorbereidingscommissie Financiële Zaken aan de orde zullen stellen. De datum van die vergadering staat gepland op 15 november, twee weken na heden, en voor die tijd zult u het voorstel van het dagelijks bestuur voorgelegd krijgen. Voor de vergadering van de financiële commissie op 15 november hebben wij in het dagelijks bestuur voorafgaand aan deze vergadering, twee dingen besproken. Het eerste is dat wij ons kunnen voorstellen dat er wellicht meer leden van het algemeen bestuur dan alleen de vaste vertegenwoordigers in de commissie, in dit onderwerp geïnteresseerd zijn. Als dat zo is dan kunnen die als toehoorder in de commissievergadering aanwezig zijn. Ik verzoek u zich vooraf aan te melden bij Eef Pompe zodat wij voor voldoende koffiekopjes kunnen zorgen. De vaste commissieleden zijn dan woordvoerder. Een tweede punt dat ik aan de orde wil stellen, is dat dit onderwerp op de agendavergadering van de commissie staat naast de begroting 2019 die meestal uitgebreid in de commissie besproken wordt en ook nog de laatste managementrapportage die vandaag door het dagelijks bestuur is vastgesteld. Dat alles brengt mij als voorzitter van de commissie tot de gedachte dat de vergaderduur van 16.00 tot 18.00 uur dan waarschijnlijk wat aan de krappe kant is en het voorstel is dan ook om om 15.00 uur te beginnen en om 18.00 uur of eerder maar niet later op te houden. Ik zie meerdere commissieleden ja knikken.

De heer Knook: Voor mij komt dat niet uit, want ik heb van tevoren Rekenkamercommissie. Ik zou voorstellen om het een uur te verlengen, dan eventueel met broodjes.

De heer Van Dam: Ik ondersteun dat voorstel. Voor mij is het heel slecht een uur vroeger, ik heb al moeite om eventueel om 16.00 uur aanwezig te kunnen zijn.

De heer Sneepe: Zou het ook een mogelijkheid zijn om een uur naar achter te verschuiven met een broodje erbij?

De heer Schots: Als er geen andere ideeën meer zijn, dan stel ik voor het naar achteren op te schuiven met een broodje, dat wij dat als nieuwe vergaderduur accepteren.

De heer Van der Heijden: Mijnheer Schots, ik heb daar nog een vraag over. Ik heb altijd begrepen dat commissievergaderingen openbaar zijn, dus dat gewoon iedereen mag komen.

De heer Schots: Commissievergaderingen zijn ook openbaar, iedereen mag komen. Ik heb van de heer Merks begrepen dat er in deze commissievergadering ook geïnteresseerde nieuwe bestuursleden aanwezig zijn die vanuit de ProDemos cursus hier binnenkomen. Ook daarvoor geldt dat zij als toehoorder aanwezig mogen zijn en niet het woord mogen voeren.

De voorzitter: Daarmee is de vergadering wel openbaar. Wie wil er nog gebruik maken van de rondvraag?

De heer De Boer: Voorzitter. Ik wil het hebben over de communicatie van het dagelijks bestuur met het algemeen bestuur over de calamiteit met de afvalwaterpersleiding in Halderberge. Wij zijn in het verleden daar regelmatig over geïnformeerd, laatstelijk maar dat is al heel lang geleden, over de claim die wij hebben op de gemeente Halderberge en dat is een fors bedrag, maar daarna hebben wij nooit meer iets vernomen. Nu verschijnen er berichten in de pers en die blijven niet onopgemerkt. In BN De Stem van 27 september heeft gestaan dat Halderberge genoeg neemt met anderhalve ton schadevergoeding voor de breuk in de persleiding. De helft daarvan wil Halderberge aan het waterschap overdragen. Er staat in het persbericht dat onze schade was geschat op 630.000 euro. Moeten wij nu uit de pers vernemen hoe met deze claim wordt

omgegaan? Dat vind ik zo slordig, ik had verwacht dat u ons daarover regelmatig zou informeren zoals in het verleden is gebeurd.

De voorzitter: Als er iets mis is gegaan met de communicatie, dan is dat mijn verantwoordelijkheid. Dat trek ik mij aan. Voor de inhoud kijk ik naar de heer Schots.

De heer Schots: Voordat de gemeente Halderberge dit akkoord met de verzekeringsmaatschappij bezegeld heeft, is aan ons instemming gevraagd die wij ook gegeven hebben. Het is niet over ons zonder ons gebeurd. De communicatie daarover naar de media is niet gelopen zoals die had moeten lopen, noch vanuit Halderberge noch vanuit ons naar u. Wij zullen de belangrijkste details op een A4-tje samenvatten en dat alsnog aan het algemeen bestuur toesturen, maar het is niet zonder ons medeweten gebeurd.

De heer Schouwenaars: Om het nog wat gecompliceerder te maken, wij hebben daarover in beslotenheid gesproken in het algemeen bestuur en nu moeten wij de resultaten uit de pers vernemen. Een beetje wrang en vreemd.

De voorzitter: Ik kan bijna nooit meer zeggen dat ik het niet heb meegemaakt, maar ik heb dit niet meegemaakt, dus ik weet niet was er destijds is afgesproken.

De heer Schots: Dat is vreemd en die bevreemding is ook ons deel, want na instemming met de materiële kant van de zaak van bestuur naar bestuur is verder Halderberge zijn eigen pad gegaan op het vlak van de communicatie zonder dat met ons te overleggen.

De heer De Boer: Ik vind het ook weinig elegant dat je dan in de pers moet vernemen dat ons waterschap er blijkbaar genoeg mee neemt dat wij een tiende van onze claim verzilveren. Het had op uw weg gelegen om ons daar ook in mee te nemen. Wij doen toch een realistische schade-inschatting en wij moeten nu genoeg nemen met een tiende van het bedrag. Dat kan ik helemaal niet plaatsen.

De heer Schots: Dat begrijp ik, maar als u de achtergronden van het dossier kent, dan hebben wij een stuk leiding nieuw voor oud gekregen. Wij hebben een gloednieuw stuk leiding gekregen voor een oud stuk leiding dat beschadigd geraakt is en wij krijgen nog 75.000 euro op de koop toe. Dat is iets waar wij toen in dit algemeen bestuur van gezegd hebben dat het een zeker bedrag waard is en dat is in verzekeringsvragen ook gebruikelijk. Waarom deze bedragen op deze manier gecommuniceerd zijn, ik heb er net al wat over gezegd, dat ligt buiten onze invloed.

De heer De Boer: Heeft dat miljoenen gekost in plaats van 630.000 euro? De aanleg van dat extra stuk heeft toch miljoenen gekost en de afvoer van het water? De schade was 630.000 euro, maar ik denk dat wij er nog een keer apart door u over moeten worden geïnformeerd.

De heer Schots: Ik ken de details van het dossier niet meer, maar wij zullen u in een A4-tje informeren over de afloop. Dat de communicatie niet is gelopen zoals die had moeten lopen, daar kunnen wij helaas niets meer aan repareren.

De voorzitter: De toezegging is dat u nog schriftelijk geïnformeerd wordt met excuses voor hoe de communicatie is verlopen.

De heer Van Noord: Voorzitter. Als het goed is dan hebben alle algemeen bestuursleden deze uitnodiging in hun e-mail gekregen over de 2023 Toekomstverkenning relatie tussen bedrijfsleven en waterschap. Dat wordt onder andere georganiseerd bij het Coach- en Innovatiecentrum. Ik wil zeker alle algemeen bestuursleden uitnodigen om daarbij aanwezig te zijn. Indien zij in dit gloednieuwe innovatiecentrum een rondleiding willen hebben, dan graag dat even apart aangeven zodat ze voordat de daadwerkelijke bijeenkomst begint, daar een rondleiding kunnen krijgen. De bijeenkomst begint om 19.00 uur maar als u mee wilt doen aan de rondleidingen, die beginnen om 18.45 uur en die lopen een half uurtje door. Als u dat wilt, u even extra aanmelden zodat wij voldoende rondleiders hebben om u voldoende vakkundig van commentaar te kunnen voorzien.

De voorzitter: Mooi initiatief.

9. Roode Vaart (vertrouwelijk/besloten)

De voorzitter: Wij gaan zo meteen in beslotenheid verder over dit onderwerp. Er is hier een aantal jaren geleden gesproken over de samenwerkingsovereenkomst (SOK) met de gemeente Moerdijk. Daar heeft formele besluitvorming over plaatsgevonden. Vanuit de financiële en juridische belangen van het waterschap, hechten wij eraan u bij te praten, dat zal de portefeuillehouder, de heer Mureau zo meteen gaan doen. Het

voorstel is om dat in beslotenheid te gaan doen. Kunt u ermee instemmen dat wij de vergadering in beslotenheid voortzetten? Ik zie u knikken, ja, dus wij gaan zo meteen in beslotenheid verder. Dan dank ik een aantal mensen op de publieke tribune voor hun aanwezigheid vanavond.

10. Sluiting

De voorzitter: Ik dank u voor uw bijdragen en sluit de openbare vergadering om 21.30 uur.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het algemeen bestuur op 28 november 2018.

De dijkgraaf

De wnd. secretaris-directeur

drs. C.J.G.M. de Vet

dr. A.F.M. Meuleman